

ΠΕΝΗΝΤΑ ΔΥΟ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΧΑΣΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥΣ ΤΟ 2007

Λευκός θάνατος στα κελιά

Ποινές για υποθέσεις ναρκωτικών εκτίει το 47% των φυλακισμένων

Οι θάνατοι κρατουμένων από ναρκωτικές ουσίες, η έλλειψη σωστής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα σωφρονιστικά καταστήματα, η αντιμετώπιση των χρηστών από το δικαστικό σύστημα, αλλά και η διαδικασία επανένταξής τους είναι μερικά από τα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια εκδήλωσης με θέμα «Ναρκωτικά - Φυλακές - Δικαιοσύνη», που διοργανώθηκε χτες στη Θεσσαλονίκη από την Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων. Είναι χαρακτηριστικό

Ρεπορτάζ **ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΓΟΡΑΣΤΟΥ**

ότι περίπου το 47% των κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές εκτίει ποινές για υποθέσεις ναρκωτικών, ωστόσο, σύμφωνα με εκτιμήσεις οργανώσεων που ασχολούνται με την καταπολέμηση των ναρκωτικών, το ποσοστό των εξαρτημένων ατόμων που βρίσκονται στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας είναι ακόμη μεγαλύτερο, καθώς συμπεριλαμβάνονται και κρατούμενοι - χρήστες που έχουν σε βάρος τους καταδικαστικές αποφάσεις για άλλα αδικήματα.

Τα δεδομένα

Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά τη διάρκεια του 2007 σε σύνολο 11.120 κρατουμένων καταγράφηκαν 52 θάνατοι (εκ των οποίων έξι αυτοκτονίες), ενώ από το 1998 έως και το 2007 έχουν βεβαιωθεί συνολικά 377 θάνατοι από χρήση ναρκωτικών ουσιών μέσα στις φυλακές ή στερητικά σύνδρομα, από παθολογικά αίτια ή άλλες αιτίες, καθώς και 28 αυτοκτονίες. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνουν μέλη της Πρωτοβουλίας για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων, σήμερα η περίθαλψη των χρηστών μέσα στις φυλακές ουσιαστικά είναι ανύπαρκτη, καθώς είτε δεν υπάρχει η υποδομή είτε το προσωπικό για να εκτιμηθεί σωστά μία κατάσταση με συνέπεια να χάνονται ανθρώπινες ζωές. Σύμφωνα με τους ίδιους, στις φυλακές του Κορυδαλλού στην Αθήνα, αλλά και των Διαβατών στη Θεσσαλονίκη δεν υπάρχει το απαιτούμενο προσωπικό, χρέη νοσοκόμων εκτελούν οι δεσμοφύλακες, ενώ τις περισσότερες φορές οι γιατροί δεν έχουν την απαιτούμενη εμπειρία για να μπορέσουν να καλύψουν τις ανάγκες που παρουσιάζονται. Χαρακτηριστικά τονίζουν ότι ένα περιστατικό με στερητικό σύνδρομο σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη μεταφέρεται συνήθως σε ψυχιατρικό νοσοκομείο, όπου οι γιατροί απλώς χορηγούν κάποια αγωγή, ενώ στα σωφρονιστικά καταστήματα των επαρχιακών πόλεων ανάλογα περιστατικά μεταφέρονται σε νοσοκομεία ή κέντρα Υγείας όπου αντιμετωπίζο-



Δέκα κάρτα στη γενέθλια τούρα έδωσαν χτες μέλη του δ.σ., επιστημονικά σαλέα και εθελοντές της «Πυξίδα»

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΣΥΚΕΩΝ:

Απειλούνται με «βλουκέτο» τα κέντρα πρόληψης

Ρεπορτάζ **ΜΑΡΙΑ ΛΥΤΟΥ**

Μικρότερο κίνδυνο, κατά 25% - 30%, να δοκιμάσουν χασίς, να ξεκινήσουν το κάπνισμα και να κάνουν κατάχρηση αλκοόλ έχουν οι νέοι που παρακολουθούν προγράμματα πρόληψης. Το συμπέρασμα, το οποίο προκύπτει από την Ευρωπαϊκή Μελέτη Eu-da (2004-2007), έρχεται να επιβεβαιώσει η δεκάχρονη λειτουργία του Κέντρου Πρόληψης της Εξάρτησης από Ναρκωτικά και Προαγωγής της Υγείας «Πυξίδα» στη Θεσσαλονίκη. Ωστόσο, τα κέντρα πρόληψης «αιμορραγούν», αφού το υπουργείο Υγείας και ο ΟΚΑΝΑ εμφανίζονται ασυνεπείς στη χρηματοδότησή τους.

«Πολλά κέντρα πρόληψης οδηγούνται σε αδιέξοδο και κινδυνεύουν να κλείσουν, ειδικά αντιμετωπίζουν τεράστιες οικονομικές δυσκολίες. Οι εργαζόμενοι είναι απλήρωτοι και εκκρεμούν εισφορές εκατοντάδων χιλιάδων ευρώ σε ασφαλιστικά ταμεία και στην εφορία», επισήμανε ο δήμαρχος Συκεών και πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αστικής μη Κερδοσκοπικής Εταιρείας «Πυξίδα», Σίμος Δανιηλίδης, σε συνέντευξη Τύπου με αφορμή τα δέκα γενέθλιά της. Σύμφωνα με τον ίδιο, σύμφωνα με την ΚΕΔΚΕ αποφάσισε να μην καταβληθεί το ποσό της επικυρήγησης από την κατανομή των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ) 2008 στα κέντρα πρόληψης μέχρι να εξοφλήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις ο ΟΚΑΝΑ και το υπουργείο Υγείας. «Ενώ εδώ και τέσσερα χρόνια η τοπική αυτοδιοίκηση έχει καταβάλει από δικούς της πόρους 22 εκατ. ευρώ για τη λειτουργία των κέντρων πρόληψης, το υπουργείο Υγείας και ο ΟΚΑΝΑ κατέβαλαν μόνο 10 εκατ. ευρώ, δηλαδή τα μισά από όσα οφείλουν», υπογράμμισε ο κ. Δανιηλίδης.

Αποτελεσματικά

Σαφή συγκράτηση της χρήσης ναρκωτικών από τους νέους χάρη στην αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων πρόληψης διαπίστωσαν επιδημιολογικές έρευνες του Ερευνητικού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου Ψυχικής Υγιεινής το 2003, όπως αναφέρθηκε στη συνέντευξη Τύπου. Σύμφωνα με τη Μάρω Βασσάρα, επιστημονική υπεύθυνη της «Πυξίδα» - του πρώτου κέντρου πρόληψης στη Βόρεια Ελλάδα, στα δέκα χρόνια λειτουργίας της πραγματοποιήθηκαν εκατοντάδες εκδηλώσεις σε δήμους της περιοχής ευθύνης της, με τη συμμετοχή περισσότερων από 25.000 ατόμων. Στο πλαίσιο των ενημερωτικών εκδηλώσεων για την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών, αλκοόλ και τσιγάρου αλλά και της ευαισθητοποίησης σε θέματα ψυχικής υγείας στην οικογένεια, ενημερώθηκαν περισσότεροι από 1.500 γονείς και επιμωρφώθηκαν 2.000 εκπαιδευτικοί. Στα σχολεία, 7.000 μαθητές ενημερώθηκαν για τις συνέπειες από τη χρήση ναρκωτικών, άλλοι 10.000 συμμετείχαν σε προγράμματα πρόληψης και 300 νέοι πήραν μέρες σε δημιουργικές δραστηριότητες.

CD για γονείς

Με το σύνθημα «Είναι εύκολο να γίνεις γονιός, είναι δύσκολο να είσαι γονιός» λειτουργεί από το 1995 στο δήμο Συκεών ο θεσμός της Σχολής Γονέων. «Απόσταγμα» της είναι το CD με τίτλο «10 + 1 εντολές για γονείς», που περιλαμβάνει ισάριθμες ενότητες για θέματα που απασχολούν τους γονείς και φιλοδοξεί να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα επίκαιρυνίας, υπερπροστασίας, προσδοκίων, σχολείου, χρόνου κ.λπ. Όπως είπε η κλινική ψυχολόγος και συντονίστρια Συμβουλευτικής Γονέων Χρυσάνθη Κολύβα, «το CD απευθύνεται σε γονείς που συμμετέχουν στα προγράμματα».

νται από τον παθολόγο που εφημερεύει.

Οι μεταγωγές

Μάλιστα, μέλη της Πρωτοβουλίας εξηγούν ότι συνήθως υπάρχει εντολή από το υπουργείο Δικαιοσύνης για όσο το δυνατόν λιγότερες μεταγωγές στα νοσοκομεία, με συνέπεια να υπάρχουν περιπτώσεις όπου κρατούμενοι, είτε πρόκειται για χρήστες είτε όχι, θα μπορούσαν να έχουν καλύτερη περίθαλψη, ωστόσο κάτι τέτοιο δε γίνεται. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα ενός 34χρονου κρατουμένου στις φυλακές των Διαβατών στη Θεσσαλονίκη, ο οποίος για αρκετό καιρό παραπονιούνταν ότι είχε πόνο στην μέση. Σύμφωνα με πληροφορίες που έφτασαν στην Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων, το συγκεκριμένο άτομο επισκέφτηκε αρκετές φορές το ιατρείο της φυλακής, ωστόσο τις περισσότερες φορές του χορηγήθηκαν παυσίπονα και επέστρεφε και πάλι στο κελί του. Ο καιρός περνούσε και οι πόνοι γίνονταν ολοένα και πιο έντονοι, με συνέπεια ο κρατούμενος να ζητά επίμονα τη μεταφορά του σε νοσοκομείο, όπως και τελικά έγινε, ωστόσο η διάγνωση των γιατρών που τον εξέτασαν εκεί ήταν μεταστατικός καρκίνος, με αποτέλεσμα στην περίπτωση του το μόνο που μπορούσε να γίνει ήταν κάποια παρηγορητική θεραπεία.

Δυσπιστία

Στη δυσπιστία των δικαστικών αρχών απέναντι στους χρήστες, αλλά και στις βεβαιώσεις που προσκομίζουν αυτοί για παρακολούθηση προγραμμάτων απεξάρτησης, αναφέρθηκε από την πλευρά του ο δικηγόρος Γιάννης Ιερόπουλος. «Έχει διαμορφωθεί μία πρακτική, σύμφωνα με την οποία δεν αναγνωρίζονται ελαφρυντικά σε χρήστες. Πιστεύω πως, όταν είναι σαφές πως κάποιο άτομο ήταν υπό την επίβλεψη ναρκωτικών όταν διέπρατε κάποιο αδίκημα, τότε θα πρέπει να έχει ελαφρυντικό», εξηγεί ο κ. Ιερόπουλος.

Ο καθηγητής Ποινικού Δικαίου του ΑΠΘ Νίκος Παρασκευόπουλος αναφέρθηκε στο ζήτημα της κοινωνικής επανένταξης, ενώ τόνισε ότι κάποια από τα προγράμματα αυτά έχουν υποβαθμιστεί λόγω μείωσης των κονδυλίων. «Ο μηχανισμός απονομής ποινικής Δικαιοσύνης και των προγραμμάτων απεξάρτησης καταξιώνεται μόνο στο μέτρο που καταλήγει στην κοινωνική επανένταξη των αποφυλακισμένων ή των απεξαρτημένων ατόμων. Ωστόσο, η πολιτική επανένταξης είναι εξαιρετικά δύσκολη, γιατί υπάρχει λιτότητα στα κονδύλια που απαιτούνται», επισήμανε ο κ. Παρασκευόπουλος.